

Wel broedde in 1924 een paar in een nestkastje in het park van het Missiehuis te Steijl (Riotte).

Vermoedelijk ook broedvogel tusschen Middelaar en Mook, alwaar de soort door J. Valen werd waargenomen.

Gebied V. Geen zekere waarnemingen bekend.

Ook in de Rijnprovincie niet talrijk en op vele plaatsen ontbrekend. Langs onze grens

ORDO: CUCULI. Fam.: CUCULIDAE.

GENUS: CUCULUS L. 1758.

111. *Cuculus canorus canorus* L. Koekoek

Zomervogel van April tot in September. Overall in de provincie in grooter of kleiner aantal waar te nemen. Het talrijkst in boschrijke streken, vooral in Zuid-Limburg.

Als aankomstdatums (welke niet altijd met eerste-roep-datums samenvallen; de vogel is gewoonlijk reeds eenige dagen hier, alvorens zijn roep vernomen wordt) noteerde ik: 27 April 1908, Roermond (29 April, Steijl. — Riotte), 15 April 1909, Steijl (Riotte), 22 April 1910, Roermond (30 April, Steijl. — Riotte), 30 April 1911, Steijl (Riotte), 23 April 1912, Roermond (1 Mei, Steijl. — Riotte), 1 Mei 1913, Steijl (Riotte), 29 April 1914, id., 14 April 1918, Houthem, 9 April 1919 een ♂ verzameld te Houthem (coll. Hens), eerste roep aldaar 27 April d.a.v. gedurende een sneeuwbuï! (12 Mei, Steijl. — Riotte), 6 April 1920 eerste roep Houthem (J. Nix), 6 April 1921 eerste waarneming als voren, 13 April d.a.v. eerste roep, 13 April 1922 eerste waarneming en eerste roep, Hou-

them (J. Knols), (16 April, Steijl), terwijl ik reeds op 2 April 1923 een roodbruin ♀ zag nabij mijn woning te Valkenburg. De eerste roep werd in dat jaar te Houthem vernomen op 7 April d.a.v. (28 April, Steijl). De datums uit Zuid-Limburg zijn opvallend vroeger dan die uit Midden- en Noord-Limburg!

De Koekoek vertrekt reeds in Augustus, doch ziet men hem nog dikwijls trekken in September, bijv. 8, 10 en 11 September 1910, Roermond, 13 September 1912, ♂ juv., Herkenbosch (coll. Hens), 23 September 1920, Houthem, 8 September 1923, Schin op Geulle, enz.

De roode variëteit der wijfjes is in de omgeving van Valkenburg niet zeldzaam. — Op 2 Juni 1919 werd te Panningen een jonge Koekoek in een Eksternest gevonden! (P.P. Lazaristen, Panningen. — Riotte, Steijl).

In de Rijnprovincie (le Roi. V. f. d. R. p. 151) en België eveneens algemeen (Dubois. N. R. d. O. p. 208).

De roode variëteit der wijfjes is in de omgeving van Valkenburg niet zeldzaam. — Op 2 Juni 1919 werd te Panningen een jonge Koekoek in een Eksternest gevonden! (P.P. Lazaristen, Panningen. — Riotte, Steijl).

In de Rijnprovincie (le Roi. V. f. d. R. p. 151) en België eveneens algemeen (Dubois. N. R. d. O. p. 208).

BOEKBESPREKING.

Het Eeuwige Ijs. De Zuidpool-expeditie van Kapitein Scott door Ponting, vertaald door De Gruyter.

De schrijver, die deze expeditie meemaakte als fotograaf, geeft in een prettig leesbare taal de lotgevallen weer van de laatste tocht naar de Zuidpool door kapitein Scott. Een groot gedeelte van dit prachtige werk is gewijd aan 't antarctische natuurleven, en de wijze waarop Ponting 't dierenleven, o.a. dat der pinguïns, beschrijft, is kostelijk. Hoewel geen bioloog — en dit is hier en daar te merken o.a. waar hij schrijft over *Globigerina*, 't verloren gaan en weer terugkomen van 't vliegvermogen e.d. — geeft hij met pen en lens prachtige bijzonderheden over de fauna van die woeste, uitgestrekte velden. Zelden zullen soortgelijke afbeeldingen gemaakt zijn als de serie foto's over de broedgewoonten van de poolvogels. En onder welke omstandigheden werd gewerkt!

Diep worden we doordrongen van de moeiten en ontberingen, die dergelijke menschen zich getroosten in dienst der wetenschap. Het tragisch einde van de poolploeg — in dagboekvorm gegeven, zooals 't gevonden werd in de hut, waar Scott met zijn helpers omkwam — is door zijn eenvoud aangrijpend.

Met de dood voor oogen schreef Scott als laatste boodschap aan zijn vrouw: „Als je kunt, maak dan, dat onze jongen belang gaat stellen in natuurlijke historie, dat is beter dan sport.”

Dit boek kan er toe bijdragen!

Een mooi werk met prachtige illustraties, goed uitgevoerd. We kunnen den uitgever dankbaar zijn, dat hij 't tegen een lagen prijs in den handel bracht. W.

NACHTRAG ZU: NEUE CYNIPIDEN AUS DEN NIEDERLANDEN II

von H. Dettmer, Slagharen, O.

Durch ein Versehen wurde in obigem Artikel sub 5 eine Synergus-Art unter doppeltem Speziesnamen: *faciatus albifaciatus* spec. nov. beschrieben. Es handelt sich um einen Schreibfehler. Die neue Art sollte *Synergus albifaciatus* heissen (nomen emendatum).

ERRATA IN HET NOVEMBERNUMMER.

Blz. 146 kolom 1 regel 25 en 22 v.o. staat *Agrotus*, lees: *Agrotis*; regel 20 staat *pictoria*, lees *pictaria*; Blz. 148 kol. 1 r. 10 v.b. staat des, lees: das.